

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-08853/2015-ERU

V Ostravě dne 7. října 2015

Č. j. 08853-3/2015-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), v souladu s ustanovením § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), v příkazním řízení podle ustanovení § 87 zákona o přestupcích, vedeném pod sp. zn. KO-08853/2015-ERU s obviněnou z přestupku, kterou je [REDAKCE], nar. [REDAKCE], bytem [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ustanovení § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona, rozhodl

takto:

I. Obviněná z přestupku, kterou je [REDAKCE], nar. [REDAKCE], bytem [REDAKCE], PSČ 671 64 (dále jen „obviněný z přestupku“) se tím, že v rozporu s ustanovením § 68 odst. 3 energetického zákona prováděla dne 13. prosince 2014 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v katastrálním území Božice zemním strojem bourací práce domu č. p. 104, při nichž došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE dn 25, a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně, **dopustila spáchání přestupku dle ustanovení § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona.**

II. Podle ustanovení § 90 odst. 3 energetického zákona se obviněné z přestupku za spáchání přestupku podle ustanovení § 90 odst. 1 písm. k) téhož zákona ukládá **pokuta ve výši 2 000 Kč** (slovy: dva tisíce korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 27515.

Odůvodnění:

I. Úvod

Dne 19. května 2015 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) doručením oznámení o zahájení kontroly podle ustanovení § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), kontrolu ve věci dodržování ustanovení § 68 odst. 3 energetického zákona v důsledku zjištěného poškození středotlaké plynovodní přípojky PE dn 25 (dále jen „plynárenské zařízení“), k němuž došlo dne 13. prosince 2014 v obci Božice u domu č. p. 104.

V průběhu kontroly shromáždil kontrolní orgán podklady pro zjištění stavu věci v souladu s ustanovením § 3 správního řádu, na základě kterých vyhotovil dne 2. července 2015 Protokol o kontrole č. K025915, č. j. 04410-4/2015-ERU. Obviněná z přestupku neuplatnila vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokole žádné námitky. Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 04410/2015-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 6. října 2015, o čemž byl vyhotoven záznam o vložení do spisu č. j. 08853-2/2015-ERU, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustila obviněná z přestupku. Současně byly dostatečně zjištěny i ostatní skutečnosti, a proto Úřad přistoupil v souladu s ustanovením § 87 zákona o přestupcích k vydání tohoto příkazu.

II. Popis skutkového stavu

V rámci kontroly bylo zjištěno, že obviněná z přestupku prováděla dne 13. prosince 2014 v obci Božice bourací práce domu č. p. 104, při nichž došlo k poškození plynárenského zařízení pro uvedený dům. Obviněná z přestupku na jednání kontrolního orgánu dne 11. června 2015 uvedla, že z bourané zdi bylo vyvedeno plynové potrubí, které vedlo do tehdejší kuchyně. Toto plynové potrubí nebylo napojeno na měřicí zařízení (jelikož dům byl v exekuci a zařízení bylo již dříve demontováno). Uvedené potrubí bylo vyvedeno do pilíře, kde bylo vyvedeno i plynárenské zařízení. Následný pád římsy uhodil do tohoto plynového potrubí, které následně urazilo svým pohybem dolů pod tíhou římsy ventil plynárenského zařízení.

Dne 11. července 2014 vydal Městský úřad Hrušovany nad Jevišovkou pro obviněnou z přestupku souhlas s odstraněním rodinného domu Božice č. p. 104 pod č. j. [REDAKCE]

Dne 23. dubna 2014 vydal správce plynárenského zařízení ve věci rekonstrukce rodinného domu č. p. 104, Božice na žádost obviněné z přestupku stanovisko zn. [REDAKCE] s vymezením podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu dotčených plynárenských zařízení, součástí stanoviska byl orientační zakres plynárenského zařízení. Ze stanoviska bylo zjištěno, že v zájmovém území stavby se měla nacházet plynovodní přípojka PE dn 25. Dle dokumentace měla být tato přípojka využita i v budoucnu. Správce požadoval, aby místo plynárenského zařízení bylo vhodným způsobem zabezpečeno proti neoprávněné manipulaci a poškození. Práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení správce požadoval provést ručně dle pracovního postupu, který stanoví projektant popř. zhotovitel. Před zahájením prací na rekonstrukci požadoval správce provést vytyčení plynárenského zařízení. V bodě [REDAKCE] stanoviska je též uvedeno, že nebude použito nevhodného nářadí, zemina bude těžena pouze ručně bez použití pneumatických, elektrických, bateriových

a motorových náradí. Obviněnou z přestupku nebylo zajištěno vytyčení plynárenského zařízení.

Závadové jednání obviněné z přestupku vyplývá též z „Poškození plynárenského zařízení třetí stranou žádost o uvedení PZ do původního stavu“ a fotografické dokumentace místa, kde k poškození přípojky došlo. Vzniklé poškození plynárenského zařízení bylo zaznamenáno do stavebního deníku list č. ■. Z této listiny též vyplývá, že bourací práce byly prováděny traktor bagrem. Panem Petrem Šebelou bylo poškození bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy došlo dle dokumentace správce plynovodní sítě (Protokol o úniku plynu z poškozeného PZ č. ■ ze dne 16. prosince 2014) k doprovodnému úniku plynu do ovzduší v množství vyjádřeném hodnotou 13 m³ za dobu jeho trvání v délce 5 minut. Z Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení provozovaného (příslušný PDS) číslo hlášení v SAP PM ■ bylo zjištěno, že v důsledku poškození plynárenského zařízení byl odstaven 1 odběratel. Veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení byly obviněnou z přestupku dne 6. ledna 2015 zcela uhrazeny, což vyplývá z předložené historie transakcí na účtu v období od 1. do 31. ledna 2015.

III. Právní hodnocení

Ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 zákona o přestupcích se přestupkem rozumí zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno buď v zákoně o přestupcích, nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin.

Zavinění v právu je subjektivní vztah (vůle, vědomí nebo nedbalost) osoby k předpokládaným nebo možným následkům nebo zakázanosti jejího jednání, jímž je někomu způsobena újma nebo které je protiprávní. Zavinění je jednou z podmínek prokázání spáchání přestupku ve smyslu zákona o přestupcích. V českém trestním a přestupkovém právu se (téměř shodně) rozlišuje zavinění úmyslné (úmysl přímý nebo nepřímý či eventuální) a zavinění nedbalostní, přičemž nedbalost může být vědomá či nevědomá.

Dle ustanovení § 4 zákona o přestupcích je přestupek spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí [písm. a) téhož ustanovení] nebo nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl [písm. b) téhož ustanovení]. V řízení bylo prokázáno, že obviněná z přestupku před zahájením zemních prací nepožádala správce plynárenského zařízení o přesné vytyčení plynárenského zařízení v terénu. Vzhledem k tomu, že obviněná z přestupku prováděla bourací práce v místě, kde se nacházelo plynárenské zařízení, o jehož existenci věděla ze stanoviska správce plynárenského zařízení, má Úřad zato, že jmenovaná bez přiměřených důvodů spoléhalo na to, že zájem na ochraně zařízení plynárenské soustavy a zájem na bezporuchové dodávce zemního plynu pro jeho konečné zákazníky svou činností neporuší nebo neohrozí. S ohledem na výše uvedené je zřejmé, že se obviněná z přestupku dopustila spáchání posuzovaného přestupku vědomou nedbalostí.

Dalším znakem přestupku jako takového je, že jednáním pachatele musí dojít k porušení nebo ohrožení zájmu společnosti a jednání pachatele je za přestupek výslovně označeno v zákoně o přestupcích nebo jiném zákoně.

Podle ustanovení § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ustanovení § 46 odst. 8, 9, 10 nebo v ustanovení § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ustanovení § 46 odst. 10 a 13. Obviněná z přestupku se dopustila porušení zákazu stanoveného v ustanovení § 68 odst. 3 energetického zákona, které stanovuje, že v ochranném pásmu je zakázáno provádět činnosti, které by mohly ohrozit plynárenská zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Přestupek, kterého se obviněná z přestupku dopustila, tak jednoznačně vyplývá z energetického zákona. Správní orgán dále uvádí, že jednání, v jehož důsledku došlo k poškození plynárenského zařízení, úniku plynu, splňuje nepochybně též kritérium společenské škodlivosti, neboť tím došlo k narušení bezpečného a spolehlivého provozu předmětného zařízení.

V řízení bylo prokázáno, že se přestupku dopustila právě obviněná z přestupku, která kontrolnímu orgánu rovněž popsala, jakým způsobem k poškození plynárenského zařízení došlo. Obviněná z přestupku věděla, že se při provádění bouracích prací nachází v ochranném pásmu plynárenského zařízení, tedy věděla, že může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhala na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí. Obviněná z přestupku naplnila též další znak předmětné skutkové podstaty, neboť v důsledku provádění bouracích prací, které předcházely rekonstrukci domu č. p. 104 v Božicích, došlo k poškození plynárenského zařízení, jakož i úniku plynu do ovzduší a přerušení dodávky plynu, čímž byla narušena bezpečnost a spolehlivost provozu plynárenského zařízení.

Úřad má za prokázané, že se obviněná z přestupku dopustila přestupku uvedeného v ustanovení § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona a přistoupil tak k udělení pokuty.

IV. Uložení pokuty

Zákon o přestupcích v ustanovení § 11 předvídá, že za přestupek lze uložit sankci v podobě napomenutí, pokuty, zákazu činnosti, propadnutí věci nebo zákazu pobytu. Sankci lze přitom uložit samostatně nebo s jinou sankcí; napomenutí nelze uložit spolu s pokutou. Od uložení sankce lze v rozhodnutí o přestupku upustit, jestliže k nápravě pachatele postačí samotné projednání přestupku. Právní úprava zákona o přestupcích se přitom použije pouze tehdy, neupravuje-li zvláštní zákon něco jiného. V daném případě, kdy se jedná o přestupek upravený energetickým zákonem, má energetický zákon jakožto zvláštní právní úprava přednost před zákonem o přestupcích.

Podle ustanovení § 90 odst. 3 energetického zákona se za přestupek uvedený v odstavci 1 písm. a) až w) nebo x) nebo odstavci 2 uloží pokuta až do výše 100 000 Kč. V souladu s ustanovením § 12 zákona o přestupcích přihlédne správní orgán při určení druhu sankce a její výměry k závažnosti přestupku, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění, k pohnutkám a k osobě pachatele, zda a jakým způsobem byl pro týž skutek postižen v disciplinárním řízení.

Uvedené jednání obviněné z přestupku porušuje obecný zákaz poškození energetických zařízení, přičemž účel zákazu lze spatřovat v zájmu na spolehlivém a bezporuchovém provozu těchto zařízení. Úřad však při posuzování závažnosti přestupku přihlédl zejména ke skutečnosti, že obviněná z přestupku poškodila předmětné zařízení v důsledku nedbalosti, nikoliv úmyslně. U míry zavinění pachatele obecně platí, že úmyslné zavinění je závažnější než nedbalostní. K této skutečnosti bylo přihlédnuto jako k polehčující okolnosti.

Ke skutečnosti, že obviněná z přestupku prováděla zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení, aniž by si předem zajistila vytyčení plynárenského zařízení v terénu, přestože ze stanoviska správce plynárenského zařízení o existenci tohoto zařízení věděla a dle stanoviska správce si ho byla povinna zajistit, přihlédl správní orgán jako k přitěžující okolnosti. Obdobně hodnotí správní orgán skutečnost, že obviněná z přestupku prováděla v ochranném pásmu plynárenského zařízení bourací práce prostřednictvím zemního stroje, nikoli ručně s maximální opatrností.

Dále správní orgán přihlédl také k následkům spáchaného přestupku, které jsou vázány na energetickou důležitost předmětného zařízení, a to k úniku plynu do ovzduší a přerušení dodávky konečným zákazníkům. Obviněné z přestupku je vytýkáno, že poškodila plynárenské zařízení, přičemž došlo k úniku zemního plynu do ovzduší v množství vyjádřeném hodnotou 13 m³ a přerušení dodávky jednomu konečnému odběrateli. Tyto údaje vypovídají o nízké energetické důležitosti plynárenského zařízení, které obviněná z přestupku svým jednáním narušila, a správní orgán k této skutečnosti proto při stanovení výše pokuty přihlédl jako k polehčující okolnosti.

V důsledku poškození výše uvedeného plynárenského zařízení došlo k úniku plynu do ovzduší v celkové délce trvání 5 minut. Tuto skutečnost ovšem nemohla obviněná z přestupku více ovlivnit, neboť vzniklé poškození předmětného zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. Ke skutečnosti, že došlo k bezprostřednímu nahlášení poškození předmětného zařízení, bylo přihlédnuto při stanovení výše pokuty jako k polehčující okolnosti.

Co se týče osoby pachatele, správní orgán posuzoval postoj pachatele ke spáchanému přestupku. Obviněná z přestupku v krátkém čase po doručení faktury o výši způsobené škody, tuto v celém rozsahu uhradila. Úřad k této skutečnosti přihlédl jako k polehčující okolnosti.

Úřad nemá povědomí o tom, že by s obviněnou z přestupku bylo kdy vedeno jiné příkazní či přestupkové řízení z důvodu porušení povinností vyplývajících z právních předpisů upravujících oblast energetických odvětví. Lze tak říct, že obviněná se přestupku ve věcné působnosti Úřadu dopustila poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2010, č. j. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že "správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí". V souvislosti s výše uvedeným se tedy Úřad

při stanovení výše pokuty zabýval otázkou majetkových poměrů obviněné z přestupku. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vylýnuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

Správní orgán má za to, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, tedy při dolní hranici zákonné sazby, nemůže být v žádném případě považována za finanční ohrožení existence obviněné z přestupku a nemůže mít tedy likvidační charakter. Ukládaná pokuta musí být zároveň pro pachatele citelná, neboť v opačném případě by její efekt byl minimální. Správní orgán nepochybuje, že zaplacení uložené pokuty se negativně odrazí ve finanční situaci obviněné z přestupku. Takový dopad je však třeba považovat za základní charakteristiku správního trestu v podobě finanční sankce. Správní orgán proto považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného energetickým zákonem, a zároveň tak může plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, byla uložena v souladu s ustanovením § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Poučení:

Proti tomuto příkazu lze podle ustanovení § 87 odst. 4 zákona o přestupcích podat odpor ve lhůtě 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Včasným podáním odporu se příkaz ruší a řízení pokračuje s tím, že po projednání věci bude v případě uznání viny obviněného z přestupku uložena kromě sankce i povinnost uhradit náklady řízení stanovené vyhláškou č. 231/1996 Sb., ve znění vyhlášky č. 340/2003 Sb., a to ve výši 1 000 Kč. Příkaz, proti němuž nebude podán odpor v uvedené zákonné lhůtě, se stává pravomocným v souladu s ustanovením § 87 odst. 5 zákona o přestupcích.

Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

-Otisk úředního razítka-

JUDr. Zuzana Šmídová, v. r.
ředitelka odboru správních řízení